SARAY Lokantası
KARAKÖY No. 31
Her gün süt kuzusu, körpe pilicler, taze levrek. Istakoz ve barbunyalar, muhtelif tatlılar ve Saray tatlısı.
FİATLAR MUTEDİLDİR.

Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 7011

İSTANBUL — ÇAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24798 İdare ve Matbaa kısmı: 24399-24390

Salı 22 Şubat 1944

ABD'nin ikinci cildi
FANTEZYA KARŞI Cilt V
Çeviren: MUAFFER ESEN
Yakında cikıyor. Şimdiden siparişlerinizi yaptırın. Fiatı 125 kurus.
GÜVEN YAYINEVİ
Ist. Çağaloğlu yokuşu No. 18

2,000 bomba uçağı Leipzig'e hücum etti

Bu harbin en büyük ve en korkunc hava hücumu

Halkevlerinin 12 nci yıldönümü münasebetile Ankara Halkevinde yapılan törenl. Milli Şefimiz İsmet İnönünün de serefl. lendirdiklerini yanmıştık. Yukarıda; Cumhur Reisimizi ve Başvekil Sarıcoğlunu, törende latfkal nasrını dinlerlerken göstermektedir. Sağda Parti Genel Sekreteri Memduh Şevket Esendal. Halkevlerinin önemli bellrten nutkunu irad ederken görülmektedir.

Ağlıyarak yıkmak!

İkinci ayını yaşadığımız 1944 yılının, bu harbin en dramatik bir yılı olacağını seçkin devlet adamları tahmin etmişlerdi. Olaylar, şimdiden onlara hak vermiş gibidir. Hakikaten yeni yıl ikinci ayını henüz tamamlamadığı halde, savaş hareketleri, gemini azıya almış bir at gibi çılgınlaşmış ovaya bırakıp saldırıp duruyor. Bu gidişle önümüzdeki on ayın Avrupayı nerelere rüzgârlıyacağını kestirmek güçtür.

İki ay içinde Berlin tek başına biner ağıklık Müttefik akınlarından on tanesine karşı koydu. Karşı koyduğu tahrifle söylemiş Berlin şehrini değil, şehirin içindekilerini kastediyorum. Çünkü bu akınlar Alman baş şehrini yerle yeksan etmek daha fazla yıktı. Fakat Berlinlilerin dayanma gücünü yok edemedi. Gene bu iki ay içinde, Alman gökeri, şimdiye kadar benzerine rastlanmamış şiddetli hava saldırılarına tahlil oldu. Alman uçak endüstrisinin harpalmak istiyen Anglo - Saksonlar, gece gündüz demeden büyük uçak kafileleri halinde, uygun gördükleri bölgelere akınlar tertib ettiler. Saatlerce süren kapışmalar oldu. Her iki taraf da ağır kayıplara uğradı. Bu silleme hareketlerine karar vermiş gibimen Almanlar son günlerde Londrayı fasfasa sıkıştırıyorlar. Üç yıl içinde İngiliz hava şehrine yönetilen akınlardan en ağırının yeni yapıldığını İngilizler kendileri haber verdiler.

İtalya cephesinde de işler azımsıyor. Her an kadar cephe girişi şu veya bu taraf lehedine büyük bir değişiklige uğramadıysa da, savaşlar, orada da dehşet verici bir şekil almıştır.

Gerek Almanlar, gerek Anglo - Saksonlar, karşılıklı sayısız zayiat hırçayıp bunca adam öldürürken, Napoli'nin simgalındaki Monte Kassino manastırının yıkılması, bu ölüm - kalım çılgınlerinde gene de, milletlerarası bir kültür (!) müzakeşanın yol açmadan geçmedi. Amerikan uçakları tarafından bombalanan bu manastırı sofu hıristiyanlar hüngür hüngür ağlarken, İtalyan cephesindeki Anglo - Saksan komutanlığı bir tebliğ neşrederek, Almanlar tarafından askeri maksadlara alet edildiği için manastırı bombalamak zorunda kaldıklarını açığa vurdu.

— İtalyada binlerce ürneği bulunan dinsel bir anıt uğrunda bu ne gürültü?

Diyeceksinin. Fakat hıristiyanların o yapı uğruna kan ağlaması beyhude değildir. Voltaire, felsefe kamusunda Monte Kassino manastırının altına asırda Sahte - Benedik tarafından kurulduğunu yazıyor. Yanı aşağı yukarı bin iki yüz yıllık bir yapı. Bu Benedikin kili, sonine adl hıristiyan yüreklerinde saygıya hatırlar da varsın.

Her ne olursa olsun, tarihsel yapıları zamanın yıkıcı tesirinden kurtarmak uğrunda arkeolojik mütemadiyen harbalar başardığı bir devirde, on üç asra karşı koymuş sapasağlam medeniyet eserlerinin, o medeniyete beraberce tapan milletler tarafından atılmiştir edilmesine pek kılınası, literatle seyredilecek bir olaydır.

Evet, yeni yılın ilk ayı geçti geçmedi, çok dramatik manzaralara yıkılı bir sene içine girdiğimizi hep anlamış bulunuyoruz. Hem öylesine dramatik ki, bugün Sen Benava'nın Monte Kassino manastırı havaya uçması, yarın bir şu veya öyle oyuncağı sayılacaktır. Madde ve mana bakımından insanlık hesabına çok daha büyük değerlerin yerle bir edilmesi bahis mevzuudur.

Ve tabat değil mi bahasının yapılışını kendi gözle bahalıran bugünün çocuğu, yarınlın sanlarında: Nerem'a da benzemiyor. Yani güllerek, sevkalarak değil, ağlıyarak yıkıyor.

NADİR NADİ

Kahrede Yugoslav birlikleri arasında kargaşalıklar çıkmış

Kahire 21 (a.a.) — Tem:
Kahirede ve başka şehirlerde bulunan Yugoslav birlikleri arasında son günlerde kargaşalıklar çıkmıştır. Bu kargaşalıklar, Kahiredeki Yugoslav hükümetinin, Mareşal Tito idaresindeki partili Yugoslav birlikleri aleyhine ihtilak etmek bitiyen nüfuz ve erlerin bu kıtalarına katılmağa mâni olmak iste. sinden çıkmıştır.

Müttefikler "24 saat içinde Almanyaya 6000 ton bomba attık„ diyorlar

Stuttgard'a da ağır bir hücum yapıldı

Alman tebliği Leipzig'de büyük hasar olduğunu bildiriyor

Almanlar da Londrayı bombaladılar

Londra 21 (a.a.) — Cumartesi gecesi, İngiliz hava kuvvetlerine mensub üçbin'er tayyaredan 2300 ton bomba atılmak suretile Leipzig şehri tahrib edilmiştir.

Diğer taraftan, şehir ahalisi yeniden iken Alman uçak sanayi merkezlerine
— *Arkası Sahife 3, Sü. 2 de —*

Yeni sene bütçesi

1944 - 1945 yılı masrafının 550 milyona varacağı tahmin ediliyor

Ankara 21 (Telefonla) — Şubat sonunda Büyük Millet Meclisine verilecek olan 1944 - 1945 mali yılı bütçe ve muvazenei umumiye kanun lâyihası üzerinde son tetkikler yapılmaktadır. Vekâletler, mastaf bütçelerini hazırlıyarak Maliye Vekâletine vermişlerdir.

Muhtelif milli müdafaa hizmetleri için ayrılacak olan miktar, geçen seneye nazaran Büyük Millet Meclisinden tevkifinde
— *Arkası Sahife 3, Sü. 6 da —*

Yeni feyezan ve zelzeleler oldu

Sakarya nehri de taşmaya başladı, bazı köyleri su bastı

İzmirde şiddetli yağmurlar hâlâ kesilmedi, Urla ve havalisine bir saat müddetle dolu yağdı

Adapazarı 21 (a.a.) — Son yağmurlar dolayısile Sakarya taşmağa başlamıştır. Ovadaki bütün sular nehrin mecrasını bulmuş ve büyük bir tehlikenin önüne geçilmiştir. Fakat nehrin mecrasını bulmuş ve büyük bir tehlikenin önüne geçilmiştir. Fakat nehrin köprüsünün altını yıkmağa başlamıştır. Çaytaşı, Tavşanlar, Taşlık, Kömürlük köylerini su basmıştır. İnsan ve hayvan zayiatı olmaması için tedbirler alınmaktadır. Tavşanlar köprüsü köprüler gönderilmiştir. Sayın daha fazla yıkılmasından korkulmaktadır.

İzmirde

İzmir 21 (Telefonla) — Bütün dün şiddetli yağmurlar devam etmiş ve bü—
— *Arkası Sahife 3, Sü. 6 da —*

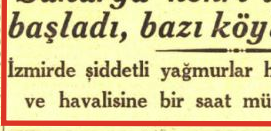

Münakalât Vekili Deniz Ticaret mektebinde gene denizlerimize hitab ediyor

Münakalât Vekili Deniz Ticaret mektebinde

Fuad Cebesoy, talebelere: «Milletimiz denizlere tamamen hâkim olmadıkça bugünkünden daha fazla yükselemez» dedi

Şehrimizde bulunan Münakalât Vekili Ali Fuad Cebesoy dün beraberinde Devlet Denizyolları ve Limanları İşletmesi Umum Müdürü Yusuf Ziya Eralp olduğu halde Halıcıda Fabrika ve Havuz, Liman işletmesine gitmiş, burada tamirde ve havuzlarda daha verimli çalışmak için tatbik edilmesine dair programın tatbikatını tetkik etmiş, liman komik ve adil, ve ücretlerini geçmiş, bu arada burada yapılmış olan son eşitlemeyi işi hakkında kabul etmiştir.

Münakalât Vekili öğleden sonra Yük.
— *Arkası Sahife 3. Sü. 5 te —*

Fin - Rus müzakeresi kesildi

Berline göre, yanlış haberler işaa edilerek sinir harbi yapılıyormuş

Stockholm 21 (a.a.) — Çok iyi mu. lümat alan kaynaklara zikredn Dagens Nicheter gazetesinin Moskâdi muhabiri, bazı haberlere göre Stockholm'da Sovyetler Birliğile sulh müzakereleri ve görüşen Finlandiyalı devlet adamı M. Passikivi'nin pek yakında Helsin—
— *Arkası Sahife 3. Sü. 4 te —*

Roma cenubundaki Alman taarruzları hafifledi

Londra "Vaziyete hâkimiz„ diyor

Müttefik kaynaklarına göre 14 üncü Alman ordusu köprübaşında kanlı bir hezimete uğradı ve Müttefikler kaybettikleri yerlerin yarısını geri aldılar

Cenayir 21 (a.a.) — Anzio üzerine yapılacak ilk taarruzda, Almanlar Müttefik müdafaa hattlarında bir gedik açarak 2 mil sefer derinliğe muvaffak olmuşlardı. Şimdi da, Müttefikler Anzio'dan alınak üzerine bu gedigi ge—

Dimitrov, Reichstag'ı yakmakla itham olunduğu günlerde Berlin hapishanesinde

Komintern'in eski kâtibi Bulgaristanda

Dimitrov gizli teşkilâtı idare ediyormuş

Londra 21 (R.) — News Chronicle yazıyor: Eyaet emâfirlerin almış oldukları çok emin haberlere göre, mefkuh komintern'in eski kâtibi Dimitrov Bulgaristanda bulunmakta ve gizli teşkilâtı idare etmektedir.

Dimitrov şimdi 62 yaşındadır. Kendisi Bulgardır. Şimdiye kadar komintern teşkilâtında çok mühim bir rol oynamıştır. Komintern'in Alman Reichstagının yangını münasebetile Berlinde yapılan muhakemelerinden bir sonucu ola—

Yakalanan sahtekârlar hep bir arada

Sahte damga pulu basan şebeke

Zabıta, mühim miktarda sahte damga pulu basan ve piyasaya süren bir şebekeyi yakalamıştır.

Divani Muhasebat ve Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü Bahkeşir ş. [illegible]

— *Arkası Sahife 3, Sü. 6 da —*

Moskova 21 (a.a.) — Sovyet tebliği: 21 şubatta Luga'nın cenub hattında ve cenubunda kıtalarımın birkaç mevkii mahalle girmişlerdir.

İlmen gölünün batısında ve cenub hattında taarruzlarına muvaffakiyetle devam eden kıtalarımız Leningrad bil.
— *Arkası Sahife 3, Sü. 4 te —*

Kendi hendimizi tenkid: Anadolu Ajansı

Bizim Anadolu Ajansı, bazı cenebi merkezlerde muhakir bulundurmak hükmünü, nihayet anlıyabildi. Geç olmakla beraber pek yerinde olan bu tasarrufu, bütün arkadaşları gibi, CUMHURİYET de ancak alkışlarla karşılar. Hatta yalnızca devlet merkezlerine göndereceği muhabirleri seçmeği, dilin ehemmiyetini, memleketin dahilinde bir nevi kurs açan ajansımın, burada alâ yedi gene toplamış ve ilahar aldığımız gibi, bunlar arasında aşağı yukarı bir terch de yapmıştır.

Bütün bunlar iyi. Fakat bizim anlayamadığımız bir nokta var: Gene haber aldığımıza göre bu gençlerden bir kısmı, İstanbulda bulunan bazı cenebi gazetecilerinin zamana yaranak olarak verilmiştir. Acaba niçin?

Bize kalırsa bu gençler, sayed görmeyen teşkilâtımızın arasında sokulmuşlardı. Esasen memleketle gidip ajans muhabirliği yapacak gençlerin, Türkiyedeki meseleleri değil, gideceleri diyarlardaki Türk gazetecilerile beraber çalışmalarını bu kabil olmadığı takdirde hiç olmazsa bir müddet bizlerle beraber bulunmaları elbette daha maksut olurdu.

Bizim Anadolu Ajansı bizim malımız, yani bizim memleketle, ne kadar sıkı bağımız bir müessesedir.

— Bir sigara buyurmaz mısınız?..
— Hayır.. Teşekkür ederim!..
— İstağfirullah, ben teşekkür ederim!..